

FOLK OG LAND

NR. 12 — 17. ÅRGANG

LØRDAG 15. JUNI 1968

LØSSALG KR. 1,50

SIEGFRIED:

Da Norge ble reddet fra krig og borgerkrig i 1945

To artikler med kjent og ukjent bakgrunnsstoff når det gjelder hvorfor Terboven oppgav tanken om en desperat sluttkamp i «Festung Norwegen».

Terboven sa han ville kjempe til siste mann i «Festung Norwegen».

Det hviler fremdeles noe av et mystisk skjær over de begivenheter som førte til at avviklingen av den tyske okkupasjonen av Norge foregikk uten utgytelse av

unnet blod enn NS-folks. Slik Norge — forøvrig paradoksal nok — takket vært myndighetenes utrolige uforstand og Quislings makt- overtagelse i det område

som med et slag ble besatt av tyskerne slapp fra den krig en tilslutt så lettsindig satte iverk med små blodsutgydelser forholdene tatt i betraktning, slik foregikk maktskiftet i 1945 uten annen plett og lyte enn «rettsoppgjørets» svarte flekker.

En har etterhvert fått ganske god historisk oversikt over hendelsene i april-dagene 1940, selvom skolebøkene og mangeslags «historiske» skriftstykker ikke har holdt skritt med de seriøse historikere. Men når det gjelder avviklingen av den tyske okkupasjon stiller det seg annerledes.

Det har vært vanlig å fremstille det slik at det utelukkende var den siste tyske rikskansler, admiral Dönitz en kan takke for at det ikke ble kamphandlinger i Norge. Og det er naturligvis klart at hans beslutning kom til å spille en avgjørende rolle. Men man kan heller ikke som hittil se bort fra det som foregikk forut for rikskanslerens bestemmelse om kapitulasjon også i Danmark og i Norge trass i vektige innvendinger bl. a. fra feltmarskalk Keitel. Det forklarer også Terbovens absolute passivitet under og etter forhandlingene i Flensburg.

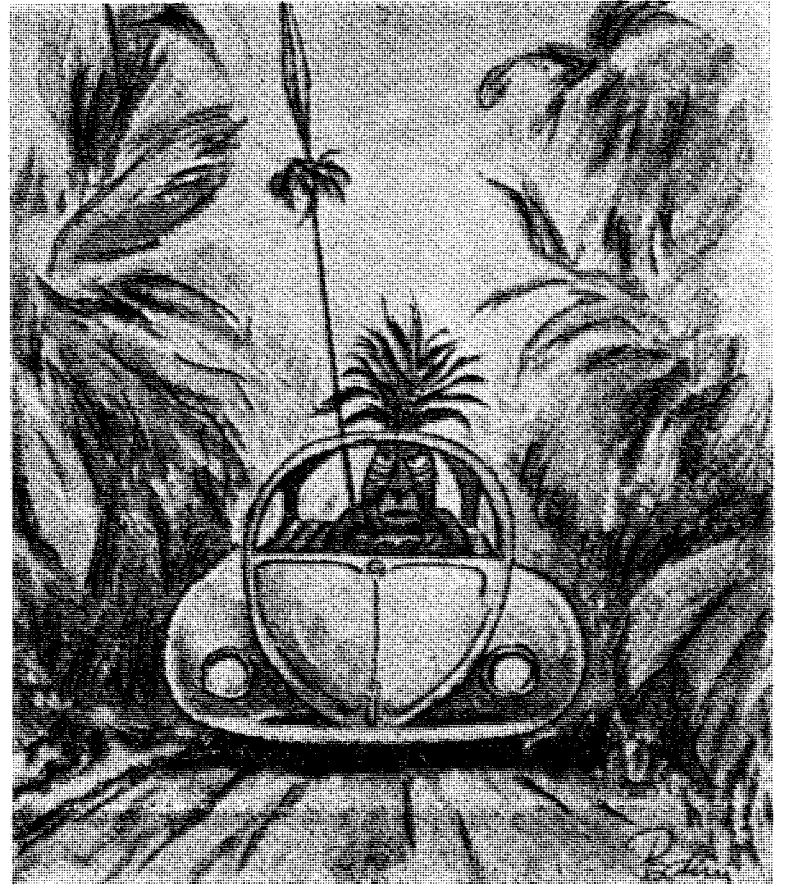
Admiral Dönitz innkalte som kjent de sivile og militære ledere i Danmark og Norge til en konferanse i Flensburg 3. og 4. mai og overlege Scharffenberg beretter i en artikkel i FARMAND i februar 1958 — på basis av opplysninger gitt av rikskanslerens adjutant Walter Lüdde-Neurath hva som foregikk på dette møte:

«For Danmark møtte dr. Best og generaloberst Lindemann. De mente at danskene selv ikke ønsket krig og at det derfor ikke var alvorlig fare for opprør. Den militære stilling var gunstig, det ville være lett å holde landet, tropenes kampkraft og kampvilje var ikke brutt. En av de tilstedeværende offiserer (hvis navn ikke er meddelt) utbrøt: «Jeg ga»

(Forts. side 6)

Svart apartheid uten nåde

John McMan beretter fra Kenya.

I DEUTSCHE WOCHEN-ZEITUNG klipper vi etterfølgende artikkel av John McMan:

Skjelvende og uten håp trykket medlemmer av den forfulgte rase seg sammen: kvinner, barn, oldinger. Politioffiserene gav bjeffende ordrer. Med mordlyst i øynene styrtet politifolkene løs på mengden, endelig kunne de gi sitt rasehat fritt løp. Kollene suste ned over vergeløse kvinner og barn, som skrikende og forgjeves forsøkte å flykte for horden av politifolk fra den herskende rase. Denne scene kunne ord for ord være tatt fra en av avsløringsbøkene om Det

tredje Rike. Den kunne også være tatt fra en propogandabrosjyre fra Sør-Afrikas motstandere. I virkeligheten er den beskrivelsen av hendelsene på flyplassen Nairobi i den uavhengige svarte stat Kenya i året 1968. Den herskende rase er de svarte — det forfulgte mindretall inderne, som blir hensynsløst forfulgt og drevet ut av landet.

I årevis er Kenya i Vesten blitt berømmet som rasetoleransens mønsterland. (Forts. side 7)

Slik så NS-tegneren «Seierssmilet» hos jøssingene, som var truet av invasjon og borgerkrig.

Oppslaget i AFTENPOSTEN 2. mai 1945.

NASJONALISTISK INFORMASJONS- TJENESTE

Belgia.

April-valgene i Belgia be-
kreftet på nytt den alminne-
lige tendens i den europe-
iske politiske utvikling. De
eneste partiene som kunne
notere en fremgang, var de
nasjonalistiske Volksunie i
Flandern, og Samlingspar-
tiet i Vallonia. Tilsammen
øket de sitt mandattall i
deputerstkammeret fra 17 til
32 plasser.

Vest-Tyskland.

Et lignende utslag av «be-
kjennelsen til det patriotisk-
konservative grunnsyn»,
som NPD-formannen i Ba-
den-Württemberg, Wilhelm
Gutmann, uttrykte det, fikk
man i det siste delstatsval-
get i Vest-Tyskland. Der
stakk Nasjonaldemokratene
av med hele 9,8 % av stem-
mene og sikret seg dermed
12 mandater i landdagen.
Norsk presses kommentar-
er innskrenket seg for en
stor del til prat om «Adolf
den annen», «kriksforbryter
seirer i valget» og om det
sjokkerende at det var nett-
opp her i Baden-Württem-
berg at Hitler fikk like stor
del av stemmene i 1930, tre
år før han kom til makten.
Dermed får jo norsk presse
sagt en hel del om seg selv,
men svært lite om NPD.

Skottland.

De skotske nasjonalistene,
som krever apartheid for
sitt land kunne notere en
ikke mindre enn oppsikts-
vekkende seier ved lokalval-
gene i begynnelsen av mai
måned. Over 36 % av de
avgitte stemmer sikret par-
tiet mer enn 100 mandater.
I selveste Glasgow, hvor
Labour-partiet har hersket
nesten uavbrutt i 35 år, inn-
kasserte nasjonalistene 13
mandater. De har tidligere
ikke vært representert i
denne byen. Og ikke nok
med dette. Ved supplerings-
valg til parlamentet i den
tidligere bomsikre Labour-
krets Hamilton i Skotland
erobret de skotske nasjona-
lister kretsen med stort fler-
tall. Labourmajoriteten på
16 000 stemmer forsvant
som dugg for solen og den
konservative kandidat fikk
så få stemmer at han mistet
sitt depositum. Nasjonalis-
ten Winfred Ewing vant
med en majoritet på 3 500
stemmer. Talsmann for den
skotske nasjonalbevegelse
uttalte etter gjennombrud-
det, at de vil ha makten i
storparten av kommunene
om tre år.

Chile.

Den lokale NS-bevegelsen,
PNSO, har nylig avholdt et
offentlig møte i en av San-
tiagos aller rødeste bydeler.
Hovedtaler var Franz Pfeif-
fer fulgt av fire medarbei-
dere fra partiet. Profesjo-
nelle demonstranter og ven-
streradikale grupper forsøk-
te helt fra begynnelsen av å
rive opp møtet, men før det
var gått lang tid hadde
fiendtlighetene fullstendig
opphevet. Da møtet var slutt,
hadde nesten alle de 200 ar-
beiderne på den i nabolaget
beliggende Sumar nylon-
fabrikk gått over til nazis-
tene, og flere av dem ville
melde seg inn i PNSO.

Og mens vi oppholder oss
i Chile, nevner vi at uni-
formsforbudet som har
vært pålagt medlemmer av
PNSO, nu er opphevet etter
at saken ble anket til en
høyere instans. En tidligere
domsavsigelse ila flere av
PNSO's medlemmer opptil
ett års fengsel for å ha mar-
sjert gjennom Santiago i full
uniform.

Sverige.

I grannelandet fortsetter
utbyggingen av Nordiske
Rikspartiet under Oreds-
sons ledelse. De siste mel-
dinger fra Sverige går ut på
at det i de siste ukene er
blitt dannet to nye avdelin-
ger, nemlig i Viskan i Norr-
land og i Dalsland. Og be-
vegelsens avis fortsetter å
utkomme i stensilert form
og gjør dermed LO's tryk-
keriboykott til skamme.
Med sine 20—30 sider er
Nordisk Kamp nu en av
Europas største stensilerte
aviser.

Støtte for Nasser i Sudan.

I Sudan har det vært holdt
fullstendig fri valg med del-
tagelse av alle slags partier
og retninger, fra kommu-
nistene til det ytterste høyre.
Det nasservennlige Unions-
partiet slo det hittil regjer-
ende Ummaparti og fikk
flertallet med 83 mandater.
Man venter nu en ytterligere
tilnærming til Den forente
arabiske republikk.

LEVEREGEL

*Venen sin skal ein vera ven,
honom og hans ven.
Men med uvens ven
venskap halde
høver kje fagna folk.*

(Håvamål.)

Folk og Land

I og med tariffrevisjonen
som har funnet sted har in-
flasjonsskruen fått en ny
omdreining og det er ikke
så godt å få endene til å
møtes for en avis som får
sine utgifter betydelig og
plutselig øket, og ikke selv
har anledning til å regulere
sine priser midt i året. Med
dette er vi da nødt til — og
denne gang utenom års-
skiftehjelpen — å be de av
våre lesere som har anled-
ning til det å gi oss en liten
ekstra håndsrekning nå
midt i året. Vi ville ikke be
om det hvis det ikke var
nødvendig og vi regner med
lesernes hjelpsomhet nu
som så ofte før.

Så minner vi også om inn-
betalingen av bladpengene
for annet halvår fra dem
som ikke har betalt for hele
året på en gang.

Neste nummer, som blir
et dobbeltnummer, blir det
siste før ferien. Det kommer
29. juni og så blir det ikke
nytt nummer før 10. august.
Abonentene skal imidlertid
ikke bli snytt. Iberegnet
dobbeltnumrene vil de få
26 åttensidige numre i løpet
av 1968.

Og for de forhåpentlig
mange som vil gi oss en
ekstra håndsrekning i for-
bindelse med de store øk-
ede utgifter vi har fått, er
postgironumret som kjent
1 64 50.

Hva koster vårt FN-medlemskap?

Kan redaksjonen eller
noen annen svare meg på
disse spørsmål:

Hva koster det Norge pr.
år å stå som medlem av FN?

Hvilket utbytte, gagn, har
Norge av å stå tilsluttet
dette kostebinderiet?

De tyske statsmenn og of-
fiserer ble stillet for krigs-
forbryterdomstol og dømt
til døden ved hending fordi
Tyskland begynte krigen i
1939. England, Frankrike og
Israel overfalt Egypt — Is-
rael to ganger. Skal nu disse
lands statsmenn og offiserer
stilles for krigsdomstol og
henges?

Eller gjelder fremdeles
Juvenals ord: Quod licet
Jovi non licet bovi?

Og så et grunnlagt spør-
smål til en stilltiende juri-
disk professor. Den tid det
var tillatt å duellere med
øks, sverd og pistol, ble den
som ikke mottok utfordrin-
gen kjent æreløs. Nu er det
tillatt å duellere med ord.
Bør ikke den som ikke mot-
tar utfordringen til ordduell
kjennes æreløs? Eller er
ordet et ukjent begrep i
visse kretser?

Prost A. E. Hedem er død

Mens så mange sitter og
venter på den samlede og
reviderte utgaven av prost
A. E. Hedems skrifter som
Store Bjørn forlag skal utgi,
kommer det smertelige bud
at forfatteren er avgått ved
døden før han fikk se boken
ferdig. Han ble 82 år gam-
mel.

Hedem var en veltjent
kirkens mann gjennom år-
rekker og vil bli husket som
det i de menigheter han har
virket i, men han så sin
kristenplikt og sin selvsagte
oppgave som norsk embets-
mann i å kjempe for sann-
het og rett også utenfor den
kirke han tjente så godt. Og
da han var en ubøyelig og
energisk fiende av all urett
falt det naturlig for ham å
kaste seg modig og slagkraf-
tig inn i kampen mot den
største urett som har fore-
kommet i Norges historie,
det skamløse «retts»opp-
gjør etter den tyske okku-
pasjon. Han kjempet utret-
telig i skrift og i tale, i en

lang rekke publikasjoner, i
avisartikler og i henvendel-
ser til våre øverste myndig-
heter. Skarp og nådeløs kun-
ne han være når det gjaldt
det han så på som urettens
menn, og uavviselig logisk
som han var i all sin argu-
mentasjon var det faktisk
aldri noen som våget å tre
opp mot ham. Isteden valg-
te man den vanlige vei, å tie
ham ihjel. Og den gamle
embetsmann som hadde fått
sin avskjed i nåde da han
falt for aldersgrensen opp-
levet det han fant nesten
utrolig, at embetsmenn og
andre som han i skrift og
tale karakteriserte med de
mest injurierende uttrykk
bare ganske rolig lot be-
skyldningene sitte på seg
uten å gå rettens vei.

Han var så levende opp-
tatt av det han så på som
sammenbruddet av den nor-
ske rettsstat han hadde tjent
trofast i så mange år at det
fylte hele hans sinn og til-
værelse. Og etterhvert som
han arbeidet med disse
spørsmål utviklet han også
et juridisk skarpsinn som
langt overgikk de fleste fag-
folks — ikke minst fordi det
for ham var et kall og ikke
et levebrød uten etisk bak-
grunn.

Det vil vekke stor sorg og
skape stort savn blant de
tidligere NS-folk og hos alle
virkelige venner av lov og
rett å høre om Hedems bort-
gang. Fordi han var en så
enslig svale i norsk efter-
krigstid var han elsket og
beundret. Hans minne vil
lenge leve blant de ofre for
uretten som han tok seg så
varmt og energisk av.

Tysklands gjenforening

Verden er så full av hyk-
leri at en vemmes. Derfor er
det forfriskende en sjelden
gang å treffe på noen som
sier det som det er.

I Paris finnes der et «Ame-
rican College» med en profes-
sor i politiske vitenskaper,
Dr. Frank J. Schaukowitzsch
som uttaler seg temmelig
strakt på sak. Hans tema er
tysk gjenforening, og selv-
om hans utgydelser bare er
en vemmelig konfrontasjon
med de nu så altfor velkjente
judo-amerikanske germaner-
komplekser, må man vel til-
legge ham en viss offisiell
verdi, eftersom disse vrang-
forestillinger har vært funda-
mentet i USA's utenrikspoli-
tikk i nesten hele dette år-
hundret.

Han skriver i «Internatio-
nal Herald Tribune» at en
alltysk gjenforening ingen-
lunde kommer på tale, fordi
et samlet Tyskland «øyeblik-
kelig natten over ville øde-

legge likevekten i Europa» —
og videre at «et påny forenet
Tyskland ville bli så stort
og sterkt at det ville være
umulig å nøytralisere det». Dessuten er det jo bare disse
fordrevne tyskere fra øst-om-
rådene som om og om igjen
bringer spørsmålet om gjen-
forening på bane. Bare disse
menneskene betrakter streb-
nen etter å føre tyskerne
sammen igjen under et flagg
«som selvsagt». Hele spørs-
målet er derfor av «senti-
mental og ikke realistisk art».

Et slikt «Digertyskland»
ville jo naturligvis true alle
de små nabostatene, Polen,
Tsjekkoslovakia osv. — Ja
selv London og Paris ville
måtte se sin innflytelse redu-
sert. Men herr Schauko-
witzsch' frykt går lenger enda
og dette er virkelig graver-
ende: det grådige Tyskland
ville derefter kanskje finne
på å ta parti for en av super-
maktene, og dermed ville ikke
bare den europeiske likevekt,

(Forts. side 3)

FOLK OG LAND

UAVHENGIG POLITISK PUBLIKASJON

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

Ungdommens opprør

Det er uro over alt i verden, og både i vest og i øst kan en si, selvom det nok er i oppløsningens vest den gir seg mest markante utslag. Overalt er det ungdommen som herjer med vold og spetakkel, og overalt fisker de røde agenter i opprørt hav mens den dorske borgerlighet absolutt intet begriper.

At det er noe alvorlig iveien med ungdommen kan enhver se. Symptomene er jo tydelige nok og har vært det lenge: lede, utilfredshet, uoppdragenhet og mangel på disiplin, narkotikamisbruk, bråk og tomme slagord istedenfor bærende ideer. Når en ser alt dette som skjer rundt omkring og som det ikke synes å være botemidler mot, så begynner en å lure på om forfatteren som kaller menneskene for nakne, hårløse aper likevel har rett.

Og dog er det ikke så sikkert at symptomene kjenner tegner en dødelig sykdom for vesterlandene. Kanskje de tvertimot er tegn på den krise som kan føre til bedring av den langvarige sykdom som har knuget folkene helt siden USA og Sovjetsamveldet la sine klamme hender over de europeiske land under og etter annen verdenskrig.

Det var ikke rare greiene den oppvoksende slekt hadde å se hen til etter krigens meningsløse ødeleggelser. Andre bærende ideer enn den seirende venstreradikalisme og det forlorne amerikanske demokrati fantes ikke. Alt annet var dødt og utryddet sammen med nasjonalfølelse og idealisme. Så tomme var etterkrigstidens partipolitikere rundt omkring i landene at de ikke hadde annet enn stener å by ungdommen istedenfor livets brød. Istedenfor appell om dåd og innsats, om streben ut over det rent materielle, bød de på utviklingshjelp til fjerne svartinger, på høyrøstet prosemitisme, på et evindeligg oppkok av gammel krigspropaganda fra den seirende parts propagandakjøkkener.

Og kan det bli en ungdom med store mål, med ordnet livsførsel, med vilje og disiplin av slikt? Naturligvis ikke. Det blir helst Røde-Rudier og Røde-Cohner, langhårede SFU'er og unge som flykter fra den bedrøvelige materialistiske verden over i et narkotisk drømmeland hvor det de savner fremdeles synes å eksistere.

Men alt det gale en ser og leser om ungdommen det er altså kanskje i virkeligheten sunnhetsstegn. Det er tegn på at ungdommen sier et avgjort nei til, og holder på å befri seg fra den verden seierherrene i annen verdenskrig skapte, den nydemokratiske velferds- og pengeverden uten noe å tro på ut over slagordenes tomhet. Det er en kamp som foregår i og om ungdommens sjel, og dessverre vil nok mangt et ungt liv bli ødelagt i denne kamp, mangen en ungdom vli bli liggende igjen på slagmarken.

Det virkelig sunde og sterke vil imidlertid nok overleve, og vi tror det vil skape en ny verden, befriet for etterkrigstidens løgn og bedrag, men også for de sykdomssymptomer som idag kjennetegner ungdommen til plage både for den selv og for den eldre generasjon. Og i det sunde og sterke som da vil vokse frem og bære den nye verden tror vi at en vil finne igjen mange av de trekk som preget ungdommen i vårt gamle NSUF: begeistring, offervilje, disiplin og tro på de store mål både for verden i sin alminnelighet og for det egne folk i særdeleshet.

En slik prosess kan vi bare hilse med glede — ikke minst fordi en slik ungdom også vil skaffe dem som ble

70 år

Gjerpens dyktige ordfører fra okkupasjonstiden og en vel ansett mann langt utenfor de hjemlige trakter, installatør Ole Hauen, Borgestad fyller 70 år 18. juni og vil sikkert motta bevis på hvor avholdt og respektert han er.

I forbindelse med dagen har vi snakket litt med Hauen om gamle dager og skal komme tilbake til det i et senere nummer. Idag nevner vi bare at Hauen foruten sin omfattende virksomhet som installatør og som kommunemann har deltatt med energi og iver i avholdsarbeidet, i frilynte ungdomslag, og innen idretten både som aktiv og som administrator i skytning, fotball og ski. Spesielt ansett var han som skidommer, han var kretsdommer fra 1927 av og forbundsdommer fra 1936. Det var derfor en velfortjent påskjønnelse han fikk da han ifjor ble tildelt dommerlaugets diplom for sin innsats.

Som så mange andre ble Hauen også rammet av urettsoppgjøret i 1945, bl. a. ble hans installasjonsrett trukket tilbake og den bedrift han hadde opparbeidet gjennom 25 år ødelagt. Etter en lengere kamp fikk han retten tilbake gjennom et forlik i Agder lagmannsrett i 1954 mot å frafalle erstatningskrav i anledning den urettmessige inndragelse! Det var imidlertid da for sent å få forretningen igang igjen og han har senere

berøvet sin rett i oppløsningstiden etter annen verdenskrig oppreisning.

Vi tror på den fremtidens ungdom som vi håper vil stige opp som en fugl Fønix av ruinene som skapes idag. Og vi har medfølelse med og forståelse for de unge som kjemper mot en ødelagt verden både på meningsløse barrikader og i eget sinn og derfor viser symptomer vi ellers ikke liker. Men den må vokte seg vel for de falske profeter, for de røde ulver i fåreklær.

Det tyske «overfall på Norge» går samme veien som «Elverumsfullmakten»

En statsviteres syn på forspillet til 9. april 1940.

Institutt for Statsvitenskap, Universitetet i Oslo, er et forum hvor de politiske begivenheter i størst mulig utstrekning blir objektivt vurdert.

Det interessante i denne forbindelse er det syn som blir hevdet angående vår politiske historie før siste verdenskrig. Mens det fra andre hold blir sagt at Tyskland angrep Norge i 1940 for utelukkende å tilegne seg vårt land og de ressurser vi måtte være i besittelse av, blir det innen statsvitenskapen dosert at grunnen var at Norge ikke hadde evne og vilje til å forsvare sin nøytralitet og at England/Frankrike provoserte frem et tysk angrep på Norge.

Nils Ørvik, dosent i statsvitenskap, sier at både England og Tyskland godkjente Norges nøytrale holdning som vi påberopte oss i 1939, da krigen begynte på kontinentet. Englands krav til vår nøytralitet m.h.t. eksport til Tyskland i krigens første fase, ble stadig strengere. Men etter at Sovjet angrep Finland, lempet England på restriksjonene og godkjente etter hvert norsk utførsel av alle varer, til og med nikkel. Dette var helt uforståelig for den norske regjering, den skjønte ikke hva som var under oppseiling. Men omsider gikk det nok opp et lys for de ledende statsmenn, da England senere satte frem krav om fri gjennommarsj for sine styrker, for angivelig å hjelpe Finland.

I mellomtiden hadde vi hatt Altmark-affæren, hvor Norge viste en temmelig lunken holdning. Denne indikerte tydelig Norges stilling i en eventuell konflikt, og tyskerne forstod at faren for en engelsk okkupasjon av Norge var stor.

I begynnelsen av mars 1940 var englenderne i ferd

med å sette seg fast i vårt land under påskudd av å hjelpe Finland. De drev også hemmelige forhandlinger med den norske regjering om tillatelse til ilandsettelse av tropper. Regjeringen Nygaardsvold svarte på denne forespørsel at det selvfølgelig ville bli protestert, men bare pro forma. Norge ville intet foreta seg i sakens anledning. Men så kom den finsk-sovjetiske våpenhvile som frarøvet England påskuddet til å landsette styrker i Norge, skjønt alt var gjort klart.

Disse engelske aksjonene var tyskerne selvsagt informert om og de måtte foreta seg noe for å hindre at slike planer ble gjennomført. Tyskland var jo avhengig av import av norske varer og malmen fra Sverige over Narvik. De kunne selvsagt ikke sitte med hendene i skjødet og se på at eksporten av krigsviktig betydning ble stanset. Noe måtte gjøres, og det hurtig.

Videre skisserer Ørvik det kappløp mellom engelske og tyske stridskrefter som fant sted i april dagene og resultatet av dette. Han kommer også inn på de bestrebelsene Koht gjorde for å sikre Norges deltagelse på den «rette sida».

Det er svært gledelig å høre en slik objektiv vurdering av forspillet til angrepet på Norge, og det av en dosent ved Universitetet. Men når blir dette å lese i norske aviser og å høre i radio? Det har dessverre vist seg å være vanskelig å få bukt med hetz-versjonen som har florert i etterkrigstiden om forspillet til okkupasjon av Norge. Men kanskje den nå står for fall?

H. P.

Tysklands gjenforening

(Forts. fra side 2)

men den ganske verdenspolitiske balanse forrykkes. Denne «politisk-religiøse likevekten» er det jo til syvende og sist — så påstår herr Schaukowitsch — Bundestyskland skylder sin eksisten. Og skulle man få 17 millioner mennesker til i denne stat — 17 millioner som er overveiende sosialistisk innstilt og dertil protestanter — ja, da ville aldri tyskerne kunne bli lykkelige! For ikke å nevne herr Schaukowitsch!

I.

FOR UNGDOMMEN

Red.: Hallvard H. Paasche

Men nye slekter fødest der korp og dande gol
og nye heimar reiser seg av gruset,
og borni spring på tun att og tindrar i sol
og nye bjørker syng sin song kring buset.

Nasjonalistene på fremmarsj.

De skotske nasjonalister har av mange blitt sett på som noen outsiders innen britisk politikk. Fra nasjonalistisk hold har det blitt krevd uavhengighet for Skottland, eget parlament og egen representasjon i FN. Til nylig ble disse krav betraktet som prat av en ubetydelig minoritet. Men ved suppleringsvalget i Hamilton, Skottland, en av de sterkeste Labour-kretser i Storbritannia, erobret nasjonalistene mandatet. Labours majoritet på 16 000 stemmer forsvant og den konservative kandidat fikk så få stemmer at han mistet sitt depositum, så nasjonalistene sikret seg en betydelig framgang.

Kort før valget i Hamilton, ved de siste kommunevalg i Skottland, vant nasjonalistene i alt 103 plasser i kommunestyret. Dermed har de skotske nasjonalister blitt en faktor innen britisk politikk som det ikke går an å kimse av. Labour og de konservative har trukket konsekvensene av dette og går nå på frierfotter til nasjonalistene for å oppnå støtte for sin politikk.

Skottene har lenge vært seg sin nasjonale arv bevisst, men det er først i den senere tid at nasjonalismen har fått vind i seilene. Det er heller ikke noe rart i at folket fra høylandet i nord vil fri seg fra englernes dominans, da de i lange tider nærmest har blitt betraktet som en koloni, dirigert fra Whitehall.

Skottland er ikke det første land etter krigen hvor nasjonale krefter har vist seg å vokse frem. Det er snart bare Norge som ikke har hatt evnen til å frembringe en nasjonalistisk organisasjon av noen størrelsesorden. Det skulle ikke mangle på tradisjoner, og vi for vår del tror nasjonalfølelsen ligger der latent og bare venter på at noen reiser merket, så vil det edle i nasjonen vise seg ved stor oppslutning om fanen.

Gullkorn.

Preussische Wahlspruch.
«Viel leisten, wenig hervortreten,
mehr sein als scheinen».

General von Schlieffen.

AP-Hellas.

Det kongelige norske arbeiderparti er øyensynlig ikke tilfreds med innsatsen Hellas-komiteen hittil har gjort. Derfor har Sentralstyret bevilget kr. 10 000 «til kamp mot militærdiktaturet i Hellas». Pengene skal disponeres av en komite, oppnevnt av LO's sekretariat.

Det ser ut som våre borgerlige sosialister ikke har brutt så definitivt med sin mørkerøde fortid. Idag skulle det være tydelig for enhver at Hellas for et år siden sto på vippe til enten å bli et kommunistisk diktatur, eller at oberstene skulle overta roret inntil forholdene hadde stabilisert seg. Utfallet har øyensynlig falt ikke bare AP, men også andre venstreorienterte organisasjoner tungt for brystet. Sett på denne bakgrunn er sosialistenes motvilje mot dagens Hellas lett forståelig.

Torsk fra Sovjet.

Det virker noe underlig på de fleste nordmenn når det blir importert saltet torsk fra Sovjet, all den stund norske fiskere strider med avsetningsvansker. Men meldingen er en realitet. Det angjeldende eksportfirma vedgår at en last på 4—500 tonn fisk er ventet fra Sovjet. Som unnskyldning for bestillingen, anfører firmaet at norsk torsk ikke holder mål for dets formål.

Hvis dette er tilfelle, bør de rette myndigheter snarest mulig ta skritt til å hjelpe en av våre hovednæringsveier inn på konkurransedyktig vei. Det er en skam for en gammel fiskerinasjon som Norge, og en falliterklæring for norske fiskere å importere fisk fra andre land.

«Black Power»

Om H. J. Oslo, ifølge sitt inserat i «Folk og Land», nr. 9 er kvit eller svart, er ikke så godt å forstå. Er vedkommende svart kan en på en måte forstå at han vil ha våpen i hensikt å utrydde de kvite i Sør-Afrika. Deretter må jo turen komme til de kvite i Amerika og endvidere i Europa. Det synes som om H. J. er tilhenger av «Black Power», og aspi-

rerar for den kvite rases sjølmord.

Reis til Afrika H. J. Ta med deg alle penger du har, og gi deg ellers i arbeid for svartingene, for de liker ikke å arbeide.

Finn deg ei negerjente, og gå igang med romantisk rosemaling, — svart — kvitt — rødt (blod). Men pass deg at du ikke ender i den meget bekjente afrikanske suppegryta.

Edvard Gjermund.

Idear som blir røyndom.

Underteikna er ein av dei vonleg mange unge som fylgjert interessert med i Ungdomsspaltens i Folk og Land. Det tykkjest for meg som om det nasjonale organ i Kierschowsgate treng nytt, friskt blod.

Grunnen til at eg skriv er denne: For ei tid sidan vart det i Ungdomsspaltens lufta ein varsam tanke om at norske studenter treng eit nytt, høgrenasjonalt politisk alternativ. Eg har lenge vona at eit slikt studentlag ville bli røyndom, og tenkte, at her kom da endeleg dette. Seinare har ingenting hendt. Men eg kan ikkje skjønne at dette bør bli liggjande på tankestatiet. Når ein ser tilstandene i det politiske studentliv idag, med ein hylande, nihilistisk maoist-flokk på venstre fløy, velferds-demokratisk oppgulp i midten og liberalist-dogmatikk på «høgre» fløy, kan det vere liten tvil om at sann nasjonal idealisme, formulert ut frå aktuelle tilhøve, er ein vesentleg mangel. Dette siste

(Forts. side 7)

MED EN SOVJETSOLDAT I VERDENSKRIGEN

For FOLK OG LAND av armeneren Jerwand Dshanian

Vi hadde hørt adskillig om Tyskland, Goethes, Schillers og Emmanuel Kants hjemland, det Tyskland som hadde ord på seg for å være Europas hjerte når det gjaldt kultur, industri, vitenskap, men fremforalt militærmakt. Vi mente å oppdage et og annet i vår utrolige naivitet på veien inn over grensen gjennom de vakre landskaper og senere gjennom de mere triste industrisentra. Overalt la vi merke til orden og renslighet og overalt så vi velklede borgere. Men hist og her kunne vi observere ved siden av stillferdige byer og landsbyer mange fangeleire omgitt av piggrådsperringer som fortalte oss at disse lave brakkehusene var fangeleire.

Vi var sikre på at vi skulle komme til en av disse fangeleirene, hvorav vi hadde kunnet iaktta noen ganske få. Men vi tvilte derimot på hvorvidt vi ville kunne komme i arbeide utenfor piggråden. For etter alle de fangeleirene å dømme som vi hadde kunnet iaktta under reisen, lot det til at de hadde mer arbeidskraft enn der var behov for. Ja, hva visste vi egentlig. Vi diskuterte oss imellom om de forskjellige muligheter og enhver hadde sin bestemte oppfatning. Men slik som vi så på det lot det til at mulighetene for arbeide var så å si utelukket. I tilfelle måtte det forekomme på andre arbeidsmarkeder enn akkurat i Tyskland. Og pussig nok gikk det slik også. For fra den dagen vi havnet i fangeleirene i Rummelhoff og Hammerstein fikk vi aldri noe arbeide utenfor leirens område, men måtte holde oss innenfor leirområdet hvor vi nærmest drev dank.

For oss spilte det en forutenforstående uforståelig viktig rolle å få noe å bestille utenfor de kjedelige piggrådsperringene. For da kunne vi finne en avveksling bare i det å få se noe nytt. Om aftenen var det å slenge seg ned på de hårde briske i brakkehusene, hvor vi sov med klærne over oss. Om dagen dro vi omkring i fangeleiren. Vi hadde ikke hatt noesomhelst arbeide siden vi kjørte ut fra gentlemans-arbeidskompaniet Nr. 1. Heiler ikke fikk vi noen kontakt med de andre fangene i leirene, for alle leirens brakkehus var isolerte fra hverandre ved piggråd. Og dagene gikk den ene etter den annen, like triste og uten håp for fremtiden. Her som overalt i fangeleirene måtte de nyankomne underkaste seg desinfeksjon av klær og bad. Oppholdet varte en uke i hver av disse leirene. Maten var det jo så som så med. I Rummelhoff var suppen ikke så verst. Den inneholdt tilstrekkelig med poteter, ris og kjøtt — og dertil fikk vi tildelt hver dag 300 gr. brød, 20 gr. margarin og et lite stykke pølse som pålegg. I begge leirene besto kjøkkenpersonalet av russiske krigsfanger.

I Hammersteinleiren derimot var det aldri en kjøttbit å øyne i suppen. Under tiden var det ikke poteter engang. Kokkene og politsaen hadde simpelthen stjålet for egen selvforsyning det meste av matvareproduktene som var blitt dem utlevert av tyskerne forat de skulle kunne lage mat til fangene. Både kokker og fangepolitsaer så derfor fete og runde ut som velgjødde griser. Og de så sterke og friske ut som en russisk bjørn.

I sannhet var situasjonen den samme likegyldig hvor vi havnet. Og som oftest ble de stjalne matvarer, som kjøtt, margarin, poteter etc. stekt og fortært av disse kokkene og fangepolitsaer i brakkene, mens de andre fanger måtte se på og nøye seg med bare matlukten. Visstnok var ikke alle russere tyver slik, som disse drevne kokker i leirene. Jeg vil nødig bli missforstått. Men allikevel, disse grusomme, russiske fangepolitsaer var våre værste plageånder. De var blitt engasjert av tyskerne for å passe på

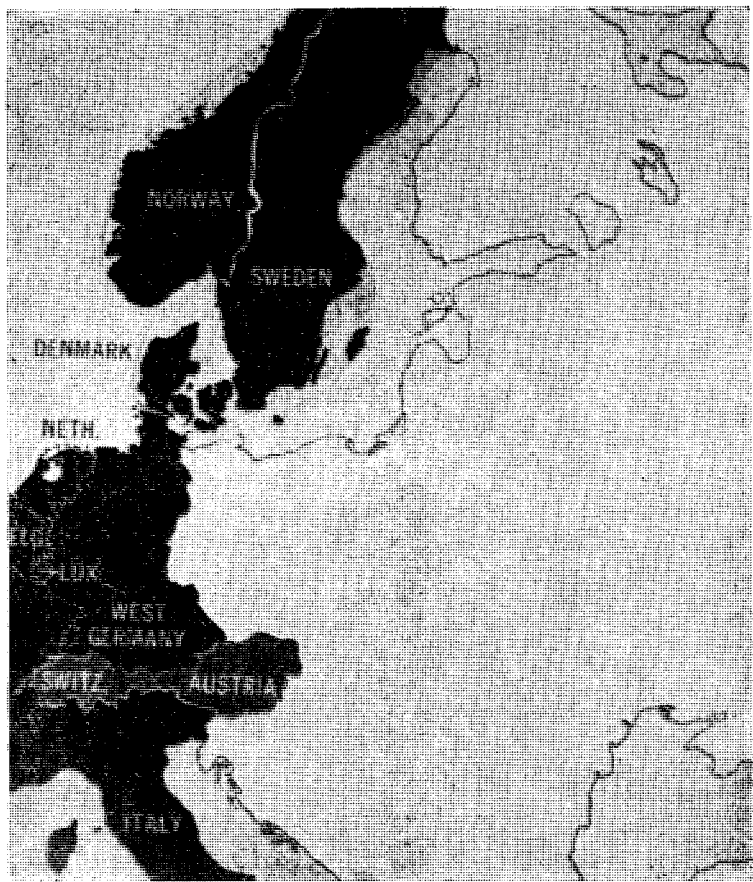
(Forts. side 5)

Folkens! Hvor lenge skal vi la oss umyndiggjøre av forkalkede lærere og kritikklost godta at to ganger to er fire? (Bremer Nachrichten).

Stort fransk angrep på «the establishments»

For FOLK og LAND fra en spesialkorrespondent i London.

Det delte Europa.

Kraftig og uventet støtte får Ralph Hewins for det han hevder i sin artikkelserie nylig i FOLK OG LAND (30. 3—20. 4. og 4.5.), som befattet seg med forfallet som karakteriserte det britiske «establishment» og «det offisielle Norge» og de lærdommer en bør høste av det i begge land — spesielt i forbindelse med frigivelse av informasjon som ville tillate en sundere offentlig opinion å danne seg og således skaffe en sund basis for å møte de veldige forandringer som baner seg vei over hele verden.

Denne støtte finnes i en ny bok — betegnet som «årets mest betydningsfulle europeiske publikasjon», og som har vakt stor oppmerksomhet på begge sider av Atlanterhavet. Den har tittelen «Le Defi Americain» (Den amerikanske utfordring) og er skrevet av Jean-Jaques Servan-Schreiber, utgiver av den franske ukepublikasjon «Express». I løpet av de første fire uker da den bare fantes i fransk utgave, ble det solgt 159 000 eksemplarer — en alle tiders fransk rekord for bøker av denne art.

Sovjetsoldat -

(Forts. fra side 4)

fangenes oppførsel og tok seg derfor friheter til å slå til fangene for den minste bagatell, når det falt dem inn.

Forfatteren argumenterer: «Hvis Europa skulle gi avkall på organisasjonstalentet, den oppfinnsomhet som karakteriserer store amerikanske foretagender, ville Europas tilbakeleggenhet bare bli opprettholdt og øket — I løpet av 15 års tid kunne den tredje industrielle stormakt etter USA og USSR (Sovjet) meget godt bli, ikke Europa, men amerikansk industri i Europa — — Vi må endre vårt utdannelsessystem, vårt skattesystem, hele vår industrielle innstilling.»

Han fortsetter: «Hvis den europeiske fiasko innen den elektroniske sektor skulle bli bekreftet, ville Europa risikere ut fra denne enkle kjennsgjerning, og det i løpet av en generasjon, å opphøre å være en sone med «advanced civilisation» (fremskreden sivilisasjon) — — Med den nuværende tendens vil de samfunn som i år 2000 er «post-industrial» (etter-industrielle) være USA, Japan, Canada og Sverige. Vestlige land vil (bare) være — — «advanced indu-

strial societis» (fremskredne industrielle samfunn) — deler av en annen verden halvveis mellom sivilisasjonen til de teknologisk fremskredne folk og den til tilbakeleggende land.»

Det er Servan-Schreibers tro at de teknologiske fremskritt som er gjort av den amerikanske industri er resultatet av et administrasjonstalent som skriver seg fra den overveldende fremgang Amerika har hatt på utdannelsesområdet. «Amerika nyder i dette øyeblikk fordelene av den mest lønnsomme av alle investeringer — til opplæringen av mennesker.»

I denne vitale del av boken finner man følgende bemerkninger:

«Den berømte «teknologiske kløft» som vokser mellom Europa og Amerika skyldes først og fremst den slette høyere utdanning i Europa — —»

Og videre: «Denne teknologiske kløft, administrasjonsskløften, kan bare angripes fra roten av, utdannelsen — — Europa er svakt, meget svakt når det gjelder utdannelsen. Denne svakhet er iferd med å bremse dets utvikling — — Hvis Europa ønsker å redusere den teknologiske kløft som skiller det fra den amerikanske verden, må det før noe annet forbedre den alminnelige utdanning både kvantitativt og kvalitativt.»

Dette vil si at det må gis bedre informasjon til flere folk hvis slike nasjoner som Britannia og Norge skal kunne følge med i de hurtig skiftende tider og holde seg i forgrunnen av sivilisasjonen — som Hewins hevder.

Ja, Servan-Schreiber bruker nesten ordene fra Hewinsartiklene når han skriver: «Det nuværende europeiske establishment er toltalt uskikket for det nye samfunn som holder på å ta form — — Dagens europeiske samfunn er inestengte og lagdelte, utviklingen mot et samfunn med massekonsum ligger utenfor begripelsen til det europeiske establishment, som for øyeblikket er ute av stand til å mobilisere de nødvendige resurser for sann europeisk utvikling.»

Han slutter med å si at «de nuværende politiske ledere har ikke forstått at sosial rettferd i en vekstorientert økonomi er den nødvendige forutsetning for industriell dynamisme» og anbefaler «den systematiske

(Forts. side 8)

Lønn til studenter!

FARMAND treffer spikeren på hodet.

Det er desverre ikke altfor ofte vi er istand til å uttrykke vår enighet med FARMAND — bortsett da fra på visse spesielle områder. Men når vi er enige, så er vi det ofte også til gagns. Således synes vi bladets artikkel «Lønn til studenter!» i nr. 20 treffer midt i blinken. Vi tar oss den frihet å gjengi den i sin helhet med et «høyt hurra»:

FARMAND gjengir også denne karrikaturen fra «Playboy». Underskriften er: «After the sit-in, how about a lie-in at my place?»

Før i tiden kom studentene fra vestkanten og følte seg privilegerte. Idag kommer studentene fra Grünerløkka og mener de yder samfunnet en tjeneste som de bør ha betaling for.

Slik oppfatter iallfall vi Studentersamfunnets nylagte formann, Tore Linné Eriksen (som er fra Grünerløkka), da han (11/5) uttalte seg i et intervju med Elsa Askeland (og Pedro) i «VG»:

«— Studier er ingen forberedelse til samfunnet, det er en del av samfunnets virksomhet — det er vår vare vi selger, en type på like fot med alle andre varer. Og den skal betales for, i studietiden.»

Et interessant synspunkt, synes vi, velsignet fritt for all sentimentalt snakk om «akademisk utdanning», «intellektuell arbeidskraft», og «åndsarbeide».

Hvilket er realistisk. Dagens studenter er ikke «akademikere» eller «intellektuelle» i den tradisjonelle, litt støvet opphøyde betydning av ordet.

Storpartens av dagens studenter har til oppgave å dekke samfunnets behov for spesialister, for folk med den hjernekapasitet og den kunnskapsmengde som den moderne verden trenger til sine mange kompliserte

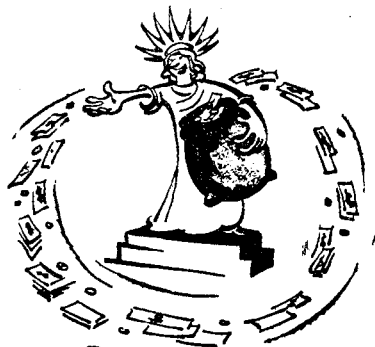
funksjoner. Formålet er ikke å gjøre studerende ungdom til «kulturpersonligheter». Deres «sosiale funksjon», kan man si, er å bli cerebrale fagarbeidere, hjerne-mennesker, ikke åndsmennesker.

Hvorfor skulle så ikke disse lønnes, på samme måte som læregutter? Samfunnet har behov for dem; samfunnet må derfor rekruttere dem. Det kan gjøres på den samme måte som f. eks. Forsvaret idag skaffer seg personell på — ved å rekruttere ungdom, gi dem utdanning, mat og losji, mot en kontraktmessig forpliktelse til en viss tjenestetid.

Å betale dagens studenter lønn vil neppe bli dyrere (i forhold til resultatet), enn den nuværende ordning som i praksis fører til adskillig sløsing med ressursene. (Og bedre blir den jo ikke hvis behovsprøvingen for studielån skal opphøre.)

Men lønn betinger visse motydelser — også fra de læreguttene på Universitetet. Ungdommen vil måtte kvalifisere seg til sin studielønn, gjennom nitide prøver både av deres evne-utstyr og deres innsatsvilje. Kvaliteten av læreguttene innsats vil måtte kontrolleres ved kontinuerlige eksamener, kvantiteten ved et minimum antall studie-timer verifisert f. eks. ved time-stempling, som er vanlig i bedrifter. Og etter endt eksamen, en kontraktmessig tjenestetid på fra 10—15 år, alt etter utdanningslengde og kostbarhet. Tjenestetid på lavlønnsregulativ, selvfølgelig, eftersom samfunnet jo må ha noe tilbake av de penger det ofrer for å skaffe det kvalifiserte per-

(Forts. side 8)

Da Norge ble reddet — — —

(Forts. fra side 1.)

ranterer for hæren, like ledes for orden i landet, det er hittil ikke tegn til landgang — altså kom De herr storadmiral, så stenger vi flaskehalsen og kjemper krigens siste anstendige slag». Grev Schwerin-Krosigk som var utsett til utenriksminister i den nye regjering, spurte tørt: «Und wozu, Herr General?»

For Norge møtte Terboven og general Böhme. Terboven synes ikke å ha uttalt seg, han fulgte forhandlingene «kalt und muntuntern teilnamslos.»

Politisk ventet de fleste i Norge Tysklands sammenbrudd og snart slutt på krigen, derfor var det liten utsikt til oppstand i siste øyeblikk.

Militært var landet godt sikret for lang tid, Böhme var overbevist om hærens motstandskraft. Landet var lett å forsvare, dette talt for en «heltemodig motstand.» Men Dönitz ønsket også her kapitulasjon uten kamp.»

Så vidt dr. Scharffenberg, Sverre Hartmann, som tydeligvis bygger på samme kilde som Scharffenberg, gir en noe annen fremstilling av blant annet general Böhmes standpunkt, men gir ellers i sin bok «Kritiske faser i Norges historie under annen verdenskrig» interessante supplerende opplysninger om begivenheter som gikk forut for møtet i Flensburg hvor den avgjørelse ble truffet som både Böhme og Terboven bøyet seg for.

Han forteller således på side 198:

«Den 15. mars hadde rikskommissæren innbudt generaloberst Böhme og generaladmiral Cilifax og andre sjefer innen Wehrmacht til en konferanse. Terboven forela dem en desperat plan: Hitler, Himmler, Bormann, Goebels og andre ledende tyskere skulle ta opphold i Norge. Og han spurte herrene om troppenes fortsatte lojalitet mot det tyske riksstyre kunne ansees sikret, også i tilfelle av et tysk militært sammenbrudd på kontinentet. Både Böhme og Cilifax skulle (?) ha svart negativt: De var ute av stand til å overta noen garanti i den retning. Admiral Norwegen oppfordret rikskommissæren til å bidra til en rolig avvikling og sørge for evakuering av Norge når kapitulasjonen var et faktum. Terboven var steil og sa nei: Etter ordre fra «der Führer» vil-

le han sette alt inn på å få tyskerne i Norge til å slåss til siste mann. Ved siden av Wehrmachts store styrker hadde han SS-organisasjonen, Todt og polititropper til rådighet.»

Hva var det så som hadde skjedd i mellomtiden og som fikk Terboven til å la alle planer om kamp falle? Riktignok var Hitler død, men Hartmann beretter jo på side 195 om SS-sjefen Heinrich Himmler at

«han følte seg overbevist om at Danmark og Norge burde utnyttas som håndpant. De måtte derfor ikke inngå i en tysk kapitulasjon — ihvertfall ikke i første omgang —»

Det var flere som alvorlig overveiet å reise med regjering og overkommando til Norge, Danmark eller protektoratet for å fortsette krigen derfra. Særlig Norge hadde vært på tale, ikke bare fordi utrustningen og alle forsyninger var i orden, men også fordi forsvarsmulighetene var særdeles gode.»

Det er klart at under disse forhold med de i sannhet dystre og usikre fremtidsmuligheter var stemningen i Norge meget nervøs, og ikke minst naturligvis på NS-hold. For selv om de hadde funnet det i landets

interesse å bevare et best mulig forhold til okkupasjonsmakten når landet nu engang var besatt, så var storparten av dem ingenlunde rede til å delta i en krig på norsk jord på tysk side under forhold som måtte få borgerkrigens karakter. Det var jo nettopp for å unngå noe slikt og spare norske liv og norske verdier en hadde tatt standpunkt som en gjorde.

En var derfor innen partiet sterkt interessert i Quislings syn på den fremtidige utvikling. Sigurd Mytting, som dengang var ordfører i Ringeby forteller om dette i en artikkel i FOLK OG LAND 8. mars 1958 bl. a.:

«Da det tyske militære nederlag nærmet seg i de første månedene av 1945, ble tanken om hvordan Norge skulle unngå igjen å bli krigsskueplass, stadig mere påtrengende.

Det var klart for mange etter den tyske okkupasjons inntreden i 1940 at regjeringen Nygaardsvold ved å prisgi Norges nøytralitet til fordel for den ene krigførende part, og til slutt rømme landet, derved avskar seg selv enhver mulighet for å kunne øve noen som helst innflytelse på et eventuelt fremtidig fredelig opphør av den tyske okkupasjon.

Det eneste alternativ til frigjøring av Norge eksilregjeringen i London hadde var krigen med de forferdelige blodige følger denne ville ha fått på norsk jord.»

Vi skyter her inn at Londonregjeringen som kjent i sluttfasen gjorde store anstrengelser for å få Sverige til å gå til aksjon mot de tyske tropper i Norge. Var så skjedd ville naturligvis Wehrmacht i Norge ikke ha kapitulert fredelig. Mytting fortsetter:

«Okkupasjonsmaktens stillingtagen var klarlagt av Reichskommissar Terbovens tale i februar 1945, hvor det blir sagt: «Festningen Norge skal holdes til siste mann.» Dette standpunkt ble forfeftet av de tysk-kontrollerte aviser, og av enkelte Nasjonal Samlings tillitsmenn.

Det var i disse ukene som fulgte, hos den allminnelige befolkning en stadig frykt for at det igjen skulle komme til krig i landet. Ordfører i Lom, Gudbrandsdalen, herr Pål O. Aukrust fant kanskje det mest korrekte uttrykk for folkets oppfatning med ordene: «Hele landet står i den største spenning over den ordre Quisling vil gi.» Den siterte uttalelse fremkom i et møte 18. april. Dette møte fant sted i Gjøvik by under Oppland fylkestings ordinære sammenkomst år 1945 om kvelden nevnte dato.

Undertegnede og en gruppe av fylkets ordførere diskuterte situasjonen og eventuelle standpunkt til de alternativer som måtte forutsettes å melde seg.

Vi var alle enige om at i tilfelle det igjen kom til krigshandlinger mot de tyske tropper som sto i landet, kunne vi ikke delta i krigføringen på tysk side. Det ble videre bestemt at ordfører Pål O. Aukrust straks skulle reise til Oslo og søke foretrede for ministerpresidenten, og meddele ham våre synspunkter. Allerede samme kveld ble de fleste av Oppland fylkes ordførere kjent med dette.

Da Pål O. Aukrust 19. eller 20. april hadde meddelt Vidkun Quisling det passerte, svarte han: «Det er også min mening.»

Om situasjonen har «det offisielle Norge» dette å si i «motboken» til Hewins Quislingbiografi, «Norway and the Second World War» (side 118):

«De styrker som da var disponible for den utpekte allierte sjef for befrielsen av Norge bestod nesten

utelukkende av norske tropper, eftersom øremerkede britiske tropper hadde måttet sendes til kontinentet i løpet av høsten og vinteren. Alt i alt var det nu omkring 28 000 nordmenn i de væpnede styrker, av hvilke «polititroppene» i Sverige utgjorde halvparten og brigaden i Skottland tellet 4000 mann. Marinen kunne mønstre 8 000 mann og 52 skip, og de fem squadroner av den norske styrke hadde ialt 2 600 mann og omkring 80 fly av forskjellige slag. I tillegg til dette tellet «Hjemmestyrkene» til den norske motstandsbevegelse 40 000 mann, de fleste av dem vel trent og væpnet. Mot dette tellet imidlertid de tyske styrker i Norge ialt omkring 350—400 000 mann.»

Det bør vel her i sannhetens navn tilføyes at de 14 000 mann «polititropper» i Sverige, slik vi senere hadde anledning til å se dem i virksomhet bl. a. i konsentrasjonsleiren på Ilebu, var av ytterst tvilsom militær kvalitet, at de norske soldater i Skottland vel neppe var stort bedre skal en dømme etter det som berettes om dem, og at de var uten enhver kamperfaring, at marinen ikke eiet ett eneste skip av de 52 som nevnes, slik Hambro avslørte det i Stortinget senere, og at de 40 000 mann i «Hjemmestyrkene» — bortsett fra en liten kjerne av profesjonelle sabotører og agenter i britisk og russisk tjeneste jo var av den art at «Kretsen» i sin tid betegnet den «krig» de eventuelt kunne føre som et «barnekorstog» mot de kamptrenede tyske tropper.

På den annen side disponerte jo Quisling, hvis det først ble tale om en borgerkrigslignende tilstand i Norge i forbindelse med utleveringen av landet til nye okkupanter, ikke ubetydelige styrker som alle var vel så godt trent som de foran nevnte og som for iallfall 4—5 000 manns vedkommende bestod av kamperfarne elitesoldater fra østfronten.

Vi tror dette gir et ganske godt bilde av situasjonen på vårparten 1945 og bakgrunnen for henvendelser til Quisling av den art som Aukrust gjorde på vegne av ordførerne i Oppland i april 1945.

Når det gjelder Quislings innstilling, så har vi ennå et vitneprov om hvorledes han så på situasjonen. Harald Franklin Knudsen skriver i sin bok «I was Quisling's Secretary» på side 159—160:

«Jeg erindrer levende siste gang jeg besøkte

NS-plakat fra slutten av okkupasjonstiden.

For ungdommen —

(Forts. fra side 4)

vil eg gjerne understreke, vi bør ikkje kjenne oss for sterkt bundne av gamalnasjonale synsmåter og dogmar. På den andre sida bør vi heller ikkje vera så redd arven frå fortidi at vi blir flaksande i lause lufti.

Kanskje blir det ikke nokon imponerende stor flokk som vil gå inn for eit studentlag tufta på nasjonal grunn. Men stor aktivitet har meir enn ein gong voge opp manglande tilslutnad. Difor: Ta opp arbeidet for eit nytt alternativ i norsk studentpolitikk, eit nasjonalt alternativ!

Oystein svenske.

Æres den som æres bør.

Under kong Olavs amerikabesøk er det atter blitt gjentatt at vi (her i Norge og i Europa) skylder USA alt. Det er amerikanerne vi kan takke for at vi fikk friheten tilbake, og at vi nu kan tale og skrive våre «meninger».

Trass i at denne påstanden er blitt fremholdt som selveste Sannheten i snart 25 år, later det imidlertid til at den virkelige sammenhengen allikevel går opp for folket. Ikke minst i USA selv, hvor der i 1967 ble solgt 17 000 eksemplarer av Hitlers «Mein Kampf».

Sannheten er at Vestens frihet hviler på hundretusener falne, tyske soldater i den Annen Verdenskrig. Soldater, hvis innsats hindret det røde sovjet i å besette ikke bare Vest-Europa, men også det amerikanske kontinent. Denne politikk ble den gang understøttet for fullt av de daværende potentater i USA, enten de selv var klar over hva de gjorde eller ikke.

Når Amerika og Rest-Europa ennu en gang har anledning til å trekke blankt for å forsvare seg, så skyldes det ingenlunde amerikanerne, men det spesielle fenomen at lykken har vært bedre enn forstanden.

J.

Svart apartheid...

(Forts. fra side 1.)

Her var stedet hvor rhodesierne og sør-afrikanerne kunne finne beviset for at de ikke hadde noe å frykte ved å overlate herredømmet i sine land til de svarte masser. Her var et lykkelig land, raseintegrasjonens nye Eden, nesten et paradys, hvor et annerledes farget mindretall kunne blomstre og utvikle seg under velvillig beskyttelse av det svarte flertall. Tragedien fra februar 1968 har slått denne myte istykker. Den har åpenbart at selv i et av de mest måteholdne av alle svarte land — og det er Kenya utvilsomt — tåler den svarte rasefanatisme ingen mindretall. Mens man i Vesten kritiserer Sør-Afrikas hvite apartheid, har hittil ingen villet se det svarte apartheid som feirer sine triumfer i det svarte Afrika. Læren til det hvite apartheid sier at forskjellige raser skal utvikle seg adskilt fra hverandre men parallelt til økonomisk velstand og politisk selvforvaltning, hvorved de hvite beholder kontrollen over landets nøkkelstillinger og utformingen av dets fremtid, fordi de vet at i motsatt fall ville alt bryte sammen. Det svarte apartheid sier at ved siden av den svarte rase skal ingen andre ha plass eller livsrett.

I mange stater, som i Kongo, er dette så konsekvent gjennomført, at folk av annen rase, i Kongo de hvite, ganske enkelt fysisk ryddes av veien. I Øst-Afrika blir det største rasemessige mindretall, inderne jaget fra sin eksistens og ut av landet.

Da Kenya ble uavhengig bodde det 185 000 indere der. De dannet landets økonomiske infrastruktur. Indiske embetsmenn, indiske kjøpmenn, indiske håndverkere og fagarbeidere hadde hjulpet britene med å gjøre Kenya til et moderne land. Utvilsomt har de indiske handlende — intet eksempel på kjøpmannsærlighet — lenge bedradd og utnyttet de primitive afrikanere. På den annen side gav imidlertid inderne mange afrikanere arbeid og brød som arbeidere og tjenere. Ved uavhengigheten ble 40 000 indere, som selv i likhet med sine foreldre var født i landet, automatisk ikke-statsborgere. Omkring 30 000 andre søkte om statsborgerskap, men bare en del har hittil fått innvilget det. Det store flertall benytter seg av en britisk lovbestemmelse ifølge hvilken de kunne beholde det fulle britiske statsborgerskap. England hadde forutsett at engelske borgere som bodde i en koloni

som fikk selvstendighet kunne forbli britiske borgere hvis de ønsket det. Da India ble uavhengig kunne inderne i den britiske kronkoloni Kenya forbli briter. Da Kenya selv ble uavhengig lot man den mulighet stå åpen for dem å forbli «briter». Briter med brun hudfarge som neppe hadde noe felles med England. Det var et skritt som samtidig med at det svarte til den «fremskrittssinnlige» ideologi hvorefter man storsinnet «liberal» satte seg ut over raseforskjeller, samtidig listig spekulerte i at disse gode «briter» med brun hud ville forbli hvor de var under beskyttelse av det britiske pass, og spesielt på det økonomiske område ville fremstille en forlenget arm for britisk innflytelse.

Den britiske spekulasjon har mislykkes totalt. Britene overså at de svarte masser og de svarte politikere ikke trodde på raseintegrasjon og rasetoleranse, men heller på svart apartheid. De brune indere er dem enda mere forhatt som rase enn de hvite. Indernes stilling forverret seg fra år til år. I begynnelsen av 1968 innførte Kenyas svarte regjering dødsstraff. En lov forbyr fra 1. april alle ikke-statsborgere å drive en butikk eller et verksted utenfor seks bydeler. Tusener på tusener av indere spredt over hele landet mister sin eksistens. En annen lov bestemmer at alle ikke-statsborgere må søke om ny arbeidstillatelse — og i praksis har det vist seg at indere blir nektet slik tillatelse. Det indiske mindretall fører nu en pariatilværelse. Truet, puffet omkring, fornærmet, er de tvungne til stadig å be om nåde hos den svarte herrerase, små svarte tjenestemenn som er blitt allmektige herrer over indernes fremtid. De må ut med høye bestikkelsessummer og til og med tilby sine hustruers gunst til de mektige.

Kenyas europeere, 40 000 i tallet er hittil blitt skånet, skjønt også de må søke om arbeidstillatelse. De får den nokså lettvin, for Kenya trenger fremdeles godt vær i Europa. Likevel frykter allerede reiseselskaper og flyselskaper for at deres hvite fagfolk kan få vanskeligheter. Og for de hvite blir livet vanskeliggjort ved indernes flukt. Det finnes knapt afrikanere som er istand til å erstatte inderne. Det daglige liv blir vanskelig for moderne mennesker i Kenya. Telefonnettet bryter sammen, å skaffe seg telefonforbindelse er et problem i Nairobi. Den som rei-

ser gjennom landet finner ikke lenger som før alle slags varer i indiske forretninger. Forretningslivet har stagnert. Men det avholder ikke de svarte herrer fra hensynsløst å fortsette sin politikk med det svarte apartheid. Samtidig deltok de i truselen om boikott av de olympiske leker hvis Sør-Afrika fikk delta! Forkjemperne for det svarte apartheid, som ødelegger livsretten til rasemindretallet, skriker høyt opp mot det hvite apartheids stat, som gir alle raser adskilte livssjanser. Og det finnes fremdeles folk i Vesten som tar disse protestskrik alvorlig!

EFTERLYSNING

Alf Andrésen,
Kristiansand, Norge
Boende i Sverige tills efter kriget, då han återvände til Norge. Har sedan varit som uppslukad av jorden. Tacksam för ett livstecken. (Gärna genom denna utmärkta tidning!)

SVENSKA VÄNNER

Tannlege
MARTIN KJELDAAS
Hanstensgt. 2
Tlf. 44 75 54

KRISTNE VENNER

Har du lyst til å treffe gamle venner i et åpent miljø? — Kristne Venner møtes den første fredag hver måned i Colletsgate 43. Etter en tale er det bevertning og anledning til selskapeleg samvær. Møtetid kl. 19.30.

Månadsbladet FRIHUG

Upolitisk og romsynt organ for sunn og nasjonal kultur, med artiklar om helse- og samfundsspørsmål, spanande fylgjetongar, dikt m.m. Fritt ordskifte om dei mest ulike emne: — Årspris kr. 25,—. Postgiro for bladpengar 80 821. Provenr. mot kr. 2,50 i frim.

Utgjevar: Erling Seim,
K i n n

ANNELIESE PAROW TANNINNSETNING

Trondheim
Gisle Johnsonsgt. 5 - v/Lademoen kirke - Voldsminde

ham (Quisling) bare få måneder før kapitulasjonen. Det var nu tydelig for alle å se at Tyskland kjempet ved siste grøft. Noe håp om fred eller et kompromiss forekom meg høyst usannsynlig, og jeg ble alarmert ved tanken på hva en opphisset masse kunne bli oppmuntret til å gjøre mot Quisling når det endelige sammenbrudd kom. Han smilte imidlertid bare av min frykt og sa:

«Jeg skal forbli sittende hvor jeg nu sitter. Et politisk vacuum ville være det verste som kunne hende. I alle tilfeller har jeg tilfredsstillelsen av å ha styrt Norge like lenge som Olav Trygvason og på ingen måte dårligere alt tatt i betraktning. Forsåvidt meg angår skal jeg overleve landet i like god stand til dets fremtidige styrrere, forutsatt at det ikke blir russerne. For mot dem vil jeg mobilisere alle dem som er i stand til å bære våpen, uansett konsekvensene.»

Og denne Quislings frykt for at Sovjetsamveldet ville komme til å ta hånd om Norge i det kaos han fryktet for ville oppstå, ledet han til også å arbeide med planer som idag kanskje kan synes fantastiske. Vi tenker på hans kontakt med Wehrmachtsjefer i Norge med

sikte på å skape et maktsentrum i Norge som ville hindre en slik utvikling. Hans tanke var at de tyske tropper i Norge skulle stille seg under hans kommando, hvorefter han med denne makt i ryggen skulle kunne drive virkelige forhandlinger om Norges fremtidige stilling. Vi skal ikke komme nærmere inn på den side av saken og Quislings forsøk på å fremme disse planer her. Men vi skal i en fortsettelse av denne fremstilling i neste nummer behandle en side av hendelsene etter Aukrusts samtale med Quisling, som hittil ikke har vært belyst og som vi mener har medvirket til at de katastrofale planer Terboven hadde om en siste kamp i «Festung Norwegen» ble droppet.

For én ting er hva Aukrust Franklin Knudsen og andre privat hørte av Quisling. En annen sak var hvorledes en skulle kunne orientere alle de tvilrådige NS-folk om situasjonen og den holdning de skulle innta — så å si bak ryggen på Terboven og de tyske censurinstanser. For ikke å snakke om å gjøre det begripelig for Terboven at han ikke kunne regne med annet en rene desperados innen NS i en meningsløs sluttkamp som ville lage en ruin ut av Norge.

Men hvorledes dette ble løst skal vi komme inn på i neste nummer.

Stort fransk —

(Forts. fra side 5.)

forbedring av alle fornuf-tens instrumenter, ikke bare innen vitenskapen, men også innenfor området organisasjon og administrasjon hvor europeerne er vant til å la det irrasjonelle styre.»

Norske lesere av «Den amerikanske utfordring» vil notere seg gjentagelsen av slike betraktninger som «utdannessystemet», «hele vår internasjonale innstilling», «vårt innestengte establishment», «sosial rettferd» og «instrumenter for fornuften».

Det er nettopp disse saker Hewins' artikler berørte vis a vis «det offisielle» Britannia og Norge og den nuværende sykdom i begge land.

En nyttig start henimot dette å hindre at Norge skal bli en annenklasses nasjon i løpet av en generasjon ville det være å skrive landets historie objektivt. Dette ville fri en sjettedel av befolkningen fra den selvmot-sigende og juridisk ukjente «forbrytelse» av «landssvik» og sette en gjenforenet nasjon istand til å finne sin historiske identitet, gjenvinne balansen og holde tritt med resten av Skandinavia.

Dette er en sak det haster med og kan ikke overlates til neste voksne generasjon når de «impliserte» overlevende fra annen verdenskrig er bekvemt døde. Det er en oppgave for den oppvoksende generasjon i Norge å kreve «den systematiske forbedring av alle fornuf-tens instrumenter» N U — før det er for sent.

«Det er alltid senere enn man tror.» **Lip.**

Lønn til —

(Forts. fra side 5.)

sonell den har behov for. Og av rettferdighets-hensyn — eftersom det vil være ikke-studerende ungdoms skatter som betaler lønn til de studerende.

Hvorvidt dette egentlig var hva Linné Eriksen mente, tør vi ikke si. Men han har ihvertfall tatt klart parti i den nu velkjente strid om hva slags utdannelse det moderne samfunn skal gi sine unge.

Kanskje er det akademiske ideal avlegs. Kanskje kan ikke samfunnets behov for cerebrale fagarbeidere dekkes av det klassiske Universitetet. Kanskje må behovet dekkes av utdannelses-maskiner, som kverner ut de spesialister som trenges.

Spørsmålet er bare om dette er den form for utdanning som studentene — og vi andre — ønsker for dagens og morgendagens mennesker.

Paal Berg er død.

Paal Berg er død 95 år gammel. Han var mannen som sto bak opprettelsen av administrasjonsrådet og dermed slo bena unnav enhver mulighet til å bevare Norges suverenitet i samme utstrekning som Danmark beholdt sin. Han var mannen som i en kringkastings-tale i den forbindelse takket Quisling og roste hans fedrelandssinn. Men han er også mannen som etter å ha sittet forholdsvis trygt i bakgrunnen som hjemmefrontleder, mens de unge på hans bud ofret livet i en folkerettsstridig innsats, som høyesterettsjustitiarius bekreftet dødsdommen over Quisling. Det falt ham ikke inn at han etter sin kringkastings-tale i 1940 hvori han priste tiltalte burde ha veket sete som inhabil. Heller ikke at han som hjemmefrontens leder og Quislings politiske motstander gjennom størstedelen av okkupasjons-tiden var uskikket til å sitte tildoms over ham. Når han nu har fulgt sitt offer i graven er det oss ikke mulig å felle tårer i den anledning. Det er jo nok av dem som pliktskyldigst gjør det likevel.

De ustoppelige Rothschilder.

Den 36 år gamle Evelyn de Rothschild, sønn av Anthony de Rothschild, har trådt inn som kompanion og direksjonsmedlem i Lord Beaverbrooks avisforlag. Han er også partner i bankfirmaet L. M. Rothschild and Sons. Evelyn de Rothschild er en venn av sir Max Aitken, sjefen for Beaverbrook-gruppen som utgir «Daily Express», «Sunday Express» og «Evening Standard». Ved siden av tilhører han direksjonen i «Economist».

Pariserbanken Rothschild, hvor statsminister Pompidou tidligere var administrerende direktør, har overtatt en betydelig aksjedel i Fiat-konsernet i Italia og har til gjengjeld gitt Fiat-sjefen Umberto en aksjepost i Rothschildbanken.

Og også ellers.

er det forbausende å legge merke til hverledes de utvalgte har sine fingre med i spillet på alle fronter. Frankrike står på revolusjonens rand etter at franske studenter har tent lunt. De ble ledet av den tyske student og statsborger Cohn-Bendit, en liten rød-

håret og fregnet gangstertype hvis herkomst fremgår av navnet. Fornavnet er ellers Daniel. Han har studert i Frankrike etter at hans far i sin tid dro over grensen. Men nu har franskmennene sendt ham tilbake til Tyskland til stor forbitrelse for alle gode og røde og tåpelige studenter på begge sider av grensen, som ikke forstår at de bare er verktøy i skjulte hender.

Dristig aksjon for Rudolf Hess

Mens verden forøvrig er beklemmende taus når det gjelder den umenneskelige urett som begås mot Rudolf Hess, den gamle, syke fange i Spandaufengslet, så finnes det da fremdeles noen som har vilje og mot til en innsats for rettferd og menneskelighet. Den 57 år gamle historieprofessor ved universitetet i Köln, dr. Berthold Rubin dro avsted sammen med den 27 år gamle Willy Schubert fra Frankfurt i et lite fly og fulgte den rute Hess i sin tid fløy. Over Dungavel i Skotland sprang 57-åringen ut i fallskjerm slik som Hess i sin tid gjorde det. Hensikten var å demonstrere på denne måte for løslatelsen av Hess. Skotsk politi arresterte begge tyskerne og forhørte dem på politistasjonen i Giffnock i samme rum hvor Hess for 27 år siden ble underkastet det første forhør. De ble snart satt på frifot igjen og kunne fly videre.

Kreml ergrer seg igjen.

Det er ikke annet enn ergrelser om dagen for herrene i Kreml. En har stadig bråk med satellittstatene hvor nasjonalismen holder på å overvinne kommunismen i den ortodokse form. Siste ergrelse var den rumenske ministerpresident Maurer opphavet til. Under sitt besøk i Helsinki nedla han demonstrativt en krans på Mannerheims grav istedenfor på samarbeidsmannen Paasikivis. Det hevdes at en i Moskva er mektig fortørnet. Paasikivi var jo arkitekten for det finsk-russiske forbund, mens hans forgjenger som president, Mannerheim, ikke gjorde annet i hele sitt liv enn å kjempe mot russerne.

Total krig.

FNL-troppenes arsenal er blitt utvidet til å omfatte også sex-bomber, erfarer vi etter en melding fra Vietnam. Den går i korthet ut

på at man benytter seg av skjønnne kvinner som skal lokke amerikanske marinesoldater i døden. F. eks. hendte det seg nylig at tre soldater som var ute på patrulje, oppdaget tre nakne skjønnheter som badet i en flod. Få minutter senere lå den ene marinesoldaten død med ansiktet i vannet. De to andre er meldt savnet. Meldingen forteller også at disse FLN-jentene dessuten «arbeider» på bordellene som befinner seg bare få hundre meter fra marinebasen i Da Nang, men myndighetene påstår at de har kontroll over disse. En kan altså tale om total krig.

Mens norske og britiske

myndigheter nisitter på historiske dokumenter fra annen verdenskrigs tid — ifølge Hewins for ikke å avsvেকে alle propagandaløgnene, så slipper en i USA med jevne mellomrom løs interessante dokumenter til belysning av historien. Blant annet har en nu offentliggjort dokumenter i forbindelse med «befrielsen» av Tsjekoslovakia. En var både på amerikansk og britisk side enige om at vestmaktene skulle besette Prag, men det later til at Eisenhower også her spilte sitt eget spill — kanskje delvis understøttet av den svake president Truman. Iallfall gjorde amerikanerne holdt 32 kilometer syd for den tsjekkoslovakiske hovedstad og overløt til den røde hær å sikre seg herredømmet som har vart til denne dag og som nu endelig begynner å skaffe de røde hodepine og vanskeligheter. Så slik var (og er?) det USA som vil innbilde oss at det «bekjemper kommunismen» hver gang det er ute på dollarsfeltet.

Siden vi har hvært inne på

avisinnlegg fra leserne, nevner vi at vi i et ukeblad finner et spørsmål fra en leser om «Hvilken by i Europa ble mest bombet under den annen verdenskrig?» Redaksjonen svarer bemerkelsesverdige og anstendig: «Spørsmålet kan kanskje sies å være noe uklart formet. Men hvis det menes hvilken by som det omkom flest mennesker i som følge av luftangrep, skulle svaret kunne gis uten forbehold. Det var Dresden. Her er vi inne på en meget tragisk historie, tragisk også fordi ansvaret ligger på den siden som tross alt representerte

menneskeverdet under den krigen, og i særdeleshett fordi det synes fullstendig umulig å finne noe forsvar for det som skjedde. Men det er ingen grunn til å undertrykke sannheten. Den 13. februar 1945 ble Dresden, som hittil ikke var blitt rammet av krigshandlingene, angrepet av vestallierte fly. Dette var altså mindre enn tre måneder før krigen sluttet, og russerne var på full fart mot byen — og mot Berlin. Byen var overfylt av flyktninger østfra og sørfra. Etter to angrepsbølger som kanskje utgjorde krigens voldsomste flyangrep, måtte den tredje angrepsbølge oppgis på grunn av den voldsomme heten fra byen. Under angrepet strømmet folk ned til elven og ut i den for å slippe bort fra bombene, ilden og heten. Disse menneskene ble så beskyttet fra fly som strøk oppover etter elven. Tallet på omkomne i alt anslås til 300 000. La alt dette minne oss om i hvilken grad krig er noe som bør unngås.»

Men da kunne man vel spørre hvorfor det ikke reises krav om rettergang mot flyverne fra dengang på samme vis som mot tyske krigsforbrytere siden forfølgelsen jo skal fortsette til evig tid. Og hvorfor smedes ikke den ansvarlige for dette bestialske drap på hundretusener kvinner, barn og gamle, Winston Churchill, på samme måte som Hitler belastes for tyske grusomheter i konsentrasjonsleirene?

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsvæien 5 — Ø. Ullern
Telefon 55 61 29 — Oslo

FOLK og LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4
Telefon 37 76 96
Boks 3214 — Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15. Mandag og lørdag holdes kontorene stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet etter forutgående avtale.

Abonnementspriser:

Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår i Skandinavia. Utlandet kr. 25,— pr. halvår. I nøytralt omslag innenlands: Kr. 50,— pr. år, kr. 25,— pr. halvår.

Løssalg kr. 1,50

Bruk postgironr.: 16 450

Utgiver A/S Folk og Land
Viking Boktrykkeri